

Dannebrogsviden

Dannebrog i Forsvaret

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog
Flagkonsulent i Danmarks-Samfundet. Udarbejdet september 2022.

Dannebrogsviden handler om Forsvarets anvendelse af Dannebrog

Dannebrog er et nationalt kendings- og samlingsmærke. Dannebrog er et af de ældste kendte nationsflag. Det er i alle lande et almindeligt krav, at nationsflag skal respekteres som symbol på vedkommende nation.

Forsvaret skriver at det generelt påhviler enhver ansat i Forsvaret at hævde flagets ære og behandle det med ærbødighed. Den respekt, der skal vises flaget, og de særlige regler, som gennem tiden har vundet hævd, er ydre tegn på national samhørighed og loyalitet over for statsmagten.

Forsvarets ceremoniel har rod i hævdvundne nationale traditioner, som går langt tilbage i historien. International skik og brug har haft indflydelse på udformningen af ceremoniel for flag og flagning, som enheder fra Forsvaret udfører ved statsbesøg og anden officiel kontakt mellem nationerne. Ceremoniel med flagning anvendes blandt andet ved højtideligholdelse af nationale mindedage samt ved særlige begivenheder i og uden for Forsvaret.

Flagning, militær musik og personellets kommandomæssige optræden med parademæssig påklædning, bevæbning og opstilling - og i visse anledninger afgivelse af salut - spiller en vigtig rolle for den ceremonielle udfoldelse ved særlige begivenheder i Forsvaret.

Flagning på Forsvarets tjenestesteder

Flagning på Forsvarets tjenestesteder sker således. Der flages kun fra én flagstang på hvert tjenestested, medmindre Forsvarskommandoen har bestemt andet. Hvor flere myndigheder er placeret i umiddelbar nærhed af hinanden, kan der ved flagning på halv stang ved en myndighed, myndighederne imellem træffes aftale om ens flagning.

Ved flagning på Forsvarets tjenestesteder må kun anvendes Dannebrog som splitflag og fra Søværnets skibe orlogsflag. Der anvendes også orlogsflag når der skal flages ved Søværnets landtjenestesteder.

Ved flagning uden for Rigets grænser anvendes som hovedregel Dannebrog som stutflag. Ved danske militære lejre ved missioner i udlandet anvendes splitflaget og fra Søværnets skibe orlogsflag.

Hvor Dannebrog – enkeltstående eller sammen med andre nationers flag – indgår i udenlandske stabe, ambassader eller lignende, flages efter lokale bestemmelser.

Flagtyper

Til hver flagstang skal der rådes over et stort flag, et mellemstort flag og et stormflag. Flagenes størrelse til en fritstående flagstang er normalt for det mellemstore flag en højde (standerlig) på 1/8 af flagstangens højde. Flagenes størrelse til flagstang anbragt på en bygning er normalt for det mellemstore flag en højde på 1/5 af flagstangens højde.

Størrelser for orlogsflag og orlogsgøs

Orlogsflags og orlogsgøs' størrelse betegnes ved antal duge i flagets højde. Orlogsflag er på standerliget stemplet 'orlogsflag'. Flagstørrelsernes anvendelse afhænger af de ydre forhold samt føringsstedet ombord, og fastsættes for såvel orlogsflag som orlogsgøs i de enkelte skibstypers organisationsbog.

...vend

Flagning på land

Daglig flagning finder sted på tjenestesteder med døgnvagt. Dog hales flaget ved tjenestetidsophør efter den stedlige chefs bestemmelse. Ved daglig flagning anvendes det mellemstore flag. Hvor forholdene taler herfor, f.eks. i stærk regn og blæst, kan der anvendes stormflag. Der flages inden for flagtid, dvs. fra kl. 08:00 til solnedgang. Står solen op efter kl. 08:00, flages dog først fra solopgang. I særlige tilfælde kan flagning mellem solnedgang og 08:00/solopgang tillades, såfremt flaget er belyst. Belysningen skal være monteret på selve flagstangen eller som projektør i umiddelbar nærhed, således at flaget er direkte belyst. Anden belysning herunder gadebelysning er ikke tilstrækkelig. Chefen for en værnstabs eller kommando kan godkende belysning, hvor særlige forhold taler herfor herunder på faste flagstænger i internationale missionsområder.

Honnør for flaget

Flaget hejses normalt af to personer, hvoraf den ene oftest er vagtkommandøren. Den, der hejser eller nedhaler flaget, skal aftage sin hovedbeklædning. I Søværnet skal begge aftage hovedbeklædning. Når flaget skal hejses/nedhales, kommanderer vagtkommandøren "Honnør for flaget", hvorefter flaget hejses/nedhales. Når flaget er hejst/nedhalet, kommanderer vagtkommandøren "Fortsæt". På Søværnets tjenestesteder anvendes kommandoerne "Klar overalt", "Hejs/Hal ned" og "Gå videre".

Ved hejsning og nedhaling af flaget skal militært personel gøre front og hilse. Militært personel af Søværnet samt civile hilser ved at gøre front og blotte hovedet. Enheder retter og hilser ved på kommando at se mod flaget. Geværbevæbnede enheder præsenterer gevær. Personel på cykel står af cyklen, gør front og hilser. Førere af motorkøretøjer har ikke honnørpligt, men standser køretøjet og stopper motoren, indtil flaget er hejst/nedhalet.

Rigets Flag.

På flagbastionen ved Salutbatteriet Sixtus føres fra solopgang til solnedgang Kongeriget Danmarks suverænitetssflag i daglig tale kaldet "Rigets Flag", som er et splitflag på flagstang. Flaget føres kun på halv stang på bestemte fastlagte flagdage. I andre tilfælde vil Forsvarschefen, på baggrund af hoffets retningslinjer, give forholdsordre. Hver dag, præcis kl. 08:00, afgives fra salutbatteriet Sixtus et avertissementsskud, er solopgang efter kl. 08:00 afgives avertissementsskud først ved solopgang. Der afgives ligeledes avertissementsskud ved solnedgang.

Søværnets tjenestesteder i land

På flådestationer, marinestationer og lignende tjenestesteder føres orlogsflag på flagstang. Bestemmelser for orlogsflag følges i den udstrækning, det er foreneligt med tjenesten. På Søværnets mindre tjenestesteder i land føres orlogsflag på flagstang inden for flagtid på de i fastsatte flagdage.

Flagning i internationalt regi

Ved flagning med Dannebrog i forbindelse med andre nordiske landes flag i Danmark eller ved en dansk enhed anvendes følgende vedtagne rangmæssige orden: Danmark; Sverige; Norge; Finland; Island.

Indordning ved flagning med Dannebrog og enkelte andre landes flag

Skal tillige enkelte andre landes flag hejses, indordnes - idet Danmark beholder den fornemste plads - de fremmede landes flag (herunder også de andre nordiske landes) i alfabetisk orden efter international sprogbrug, hvor landenes betegnelse på fransk lægges til grund. Når et fremmed statsoverhoved er til stede, bør vedkommende lands flag dog altid anbringes på den næst fornemste plads.

Indordning ved flagning med NATO-medlemslandenes flag i NATO-regi

Ved flagning alene med NATO-medlemslandenes flag i NATO-regi anvendes en opstilling hvor nationernes betegnelse på engelsk lægges til grund.

